

Wie was L. Theo van Looij?

Architect L. Theo van Looij (Krimpen aan de IJssel 22.11.1917 - Antwerpen 29.09.1996) was een rasecht Antwerpenaar, merkwaardig redenaar en contactpersoon door ongelooflijke veelheid aan activiteiten die hij met brio heeft tentoongespreid.

Rijksinspecteur van het Kunstonderwijs
Dertig jaar Rijksinspecteur in de architectuur en de beeldende kunsten (1950-1980) werkte hij mee aan het goed structureren en programmeren van het kunstonderwijs, 'met respect voor het eigen gezicht van elke school, het individueel artistiek en creatief initiatief van directie en personeel, en het ongelooflijk enthousiasme van de jeugd die naar de scholen komt, niet om zich te amuseren maar om iets te leren. Het kunstonderwijs moet iets bijbrengen: technisch, esthetisch, creatief. Kunst moet ook voor een breder publiek toegankelijk zijn'. Tot in alle kunstscholen van Vlaanderen was hij de helpende hand, groeide hij uit tot de vriendelijke gezaghebbende kracht.

Directeur NHISK & KASKA

In 1980 volgde hij zijn vriend Mark Macken op als Directeur van het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen, tot 1988. Hij was fier op de aloude Academie zoals hij ze graag noemde, de oudste kunstschool van de Nederlanden, in 1663 gesticht door David Teniers. Over zijn Hoger gesticht der Schone Kunsten heeft hij bij de viering van het honderdjarig bestaan in 1985 trouwens een boek geschreven, met een uitgebreide studie over de tekencursus van Mathias van Brée.

Als directeur was Theo van Looij de overtuiging toegedaan dat 'het Kunstonderwijs jonge mensen moet opleiden en voorbereiden op een kunstenaarsloopbaan en hen daarbij de nodige kennis en vaardigheden ter beschikking stellen. De zo belangrijke creativiteit en zeggingskracht, die in elk individu aanwezig is, kan gestimuleerd worden'. Hij zorgde voor de nodige accommodatie van zijn studenten om zich creatief uit te leven en bevorderde ook de internationalisering door het aantrekken van studenten uit Amerika, China en Japan. Daar zijn studenten uit verschillende scholen en netten kwamen, beijverde hij zich dat de bestuurscommissie van het NHISK pluralistisch werd samengesteld.

Eredirecteur

De jaren negentig zouden de Academie confronteren met een totaal nieuwe situatie door grondige hervorming van het kunstonderwijs. Ook als eredirecteur bleef hij bekommerd om zijn leraars en vechten voor de erkenning van hun niveau en hun statuut. Hij keerde ziek terug van een zware vergadering daarover in juni en stierf in september enkele dagen vóór zijn tachtigste verjaardag.

Voor de kunst van hedendaagse kunstenaars

De niet aflatende interesse van Theo van Looij voor kunst en kunstenaars leerden wij uit zijn Kunstrubriek voor BRT 2 Antwerpen (tussen 1970 en 1980) en zijn memorabele inleidingen tot tentoonstellingen over kunstenaars en kunst. Steeds gaf hij een esthetische en indringende benadering van het werk, met zeer persoonlijke beschouwingen en respect voor de kunstenaar. Zijn voordrachten en debatten over de revalorisatie van de Oude Stad getuigen van zijn kennis van en gedrevenheid voor monumentenzorg. Uit zijn activiteiten als lid en nadien Voorzitter van de Koninklijke Academie voor wetenschappen, letteren en schone kunsten van België blijkt eenzelfde engagement tegenover de hedendaagse kunst.

Voorzitter van KoMASK

In 1996 trad eredirecteur L. Theo van Looij aan als nieuwe voorzitter van de Koninklijke Vereniging ter Aanmoediging der Schone Kunsten. Al spoedig werd duidelijk dat de KoMASK in deze

kritieke periode meer dan ooit een daadwerkelijke rol kon spelen in de profilering van de Academie naar buiten toe, zij het uiteraard met minder financiële armslag als in de glorie-dagen van weleer.

Momumentenzorg ter klassering van het Academiecomplex

Toen in 1996 een groot gedeelte van het Academiecomplex met onmiddellijke afbraak was bedreigd, was het voor de equipe van KoMASK, als onafhankelijk en neutraal orgaan, de tijd gekomen om haar verantwoordelijkheid te nemen en onder leiding van haar visionaire voorzitter een succesvolle démarche te beginnen voor de klassering van het immense Academiecomplex, wat in 1997 effectief gebeurde. De langverwacht opfrisbeurt en meer grondige restauratie van het beschermd monument, gekoppeld aan projectmatige vernieuwing van de hele campus door de Hogeschool Antwerpen mogelijk gemaakt. Door de zorg en inzet van de inspecteurs van Monumentenzorg, directie, architecten en aannemers nadert nu, zeven jaar later, haar schone voltooiing.

Het Armenschooltje uit 1828

De kroon op het werk is het ons zo geliefde Armenschooltje uit 1828 door stasarchitect Pierre Bourla (modeafdeling KASKA). De monumentale soberheid van de voorgevel met de spanning rond de simpele zuilenincom en merkwaardig waaiervenster verheft dit monument tot meesterwerkje van eenvoudige neoclassicistische bouwkunst. Als oudst bewaarde basisschool van het Antwerps Stadsonderwijs staat dit schooltje symbool voor het democratisch recht op onderwijs voor minstbedeelden. Dank zij de wakkere voorzitter van Looij en zijn KoMASK-team werd dit relict door Antwerpen herkend en erkend.

Tekenkunst wedstrijd L. Theo van Looij in perspectief

Na de dood van haar voorzitter in september 1996, stichtte de Vereniging als hommage deze Prijs KoMASK. Met de Tekenkunst wedstrijd L. Theo van Looij en de aansluitende manifestaties, die in 2004 voor de tweede maal wordt ingericht, wil KoMASK verder bewijzen dat zij van plan is een actieve rol te spelen in het Antwerps kunstgebeuren en een eigentijdse invulling te geven aan het ideaal van Theo van Looij en van de Vereniging : aanmoediging der schone kunsten in de boeiende context van de kunstbeoefening van vandaag.

MAP., GG. en GP.